

128/2011
Zákon
z 29. marca 2011,

**ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 757/2004 Z. z., zákona č. 132/2005 Z. z., zákona č. 529/2005 Z. z., zákona č. 330/2007 Z. z., zákona č. 342/2007 Z. z., zákona č. 445/2008 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 382/2009 Z. z., zákona č. 440/2009 Z. z. a zákona č. 92/2010 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 5 ods. 1 písmeno f) znie:

„f) samonabíjacia palná zbraň, ktorá bola konštrukčne odvodená alebo upravená zo samočinnnej zbrane,“.

Novela zavádza neurčitý termín "[zbraň] konštrukčne odvodená alebo upravená...", ktorý pre svoju nejednoznačnosť a absenciu pojmovej definície zákona necháva priestor na subjektívne posudzovanie skutočnosti, či konkrétna zbraň spadá do predmetnej kategórie zbraní. V zmysle ustanovenia § 3 ods. 2 zákona v prípade pochybností o zaradení zbrane do jednotlivých kategórií rozhoduje o zaradení ministerstvo.

V prípade zbraní ako je PPSH, Sudajev, Samopal 26, Sten, Mp40 a pod. ktoré boli upravené na samonabíjacie výlučne zásahom do spúšťového mechanizmu nie je pochybnosť o tom, že sa radia do tejto novovytvorenej podkategórie. U zbraní typu CZ 858, Skarabeus a pod. ktoré boli postavené z veľej časti z nových dielov, na modifikovanom ráme, modifikovanom spúšťovom mechanizme a v mnohých prípadoch s úplne novým - odlišným konštrukčným riešením záveru vzniká odôvodnená otázka, do ktorej kategórie ich systematicky zaradiť.

Keďže zaradenie zbraní do jednotlivých kategórií má súvislosť s povinnosťou absolvovať psychologické vyšetrenie držiteľa ZP, sme toho názoru, že v záujme vylúčenia pochybností bude nevyhnutné v niektorých prípadoch obrátiť sa so žiadosťou o zaradenie zbrane na ministerstvo.

Legis Telum preto v tejto súvislosti pripravuje ďalšie kroky smerom k odstráneniu neistoty ohľadne kategorizácie a zvažuje koordinovaný postup smerom k dotknutým št. orgánom ohľadne možnosti vydania orientačného zoznamu zbraní zaradených do tejto kategórie.

2. § 14a znie:

„§ 14a

Nesmie sa uzatvárať zmluva na diaľku,^{15a)} ktorej predmetom je nákup a predaj zbrane alebo streliva inej ako zbrane kategórie D, streliva pre zbraň kategórie D, hlavných častí a súčastí zbrane kategórie D, ak tento zákon neustanovuje inak.“.

Ustanovenie znamená čiastočný návrat do stavu pred účinnosťou predposlednej novely, ktorá nadobudla účinnosť v lete 2010, a teda zrušenie zákazu nákupu zbraní kategórie D (airsoftové, painballové, znehodnotenú zbrane atd.), ich hlavných častí a súčastí na diaľku (internetový predaj, teleshopping). Od účinnosti novely teda bude možné nákupom na diaľku (napr. zásielkový internetový predaj) nadobúdať zbrane a strelivo kategórie D ako aj príslušenstvo k zbraniam kategórie D a príslušenstvo k zbraniam iných kategórií ktoré nie je hlavnou časťou zbrane.

3. V § 16 písmeno e) znie:

„e) je zdravotne spôsobilá a psychicky spôsobilá držať alebo nosiť zbraň a strelivo,“.

Novela zavádza okrem pojmu zdravotná spôsobilosť aj pojem „psychická spôsobilosť“, a to za účelom zavedenia povinnosti prvožiadateľov, ako aj držiteľov príslušných skupín zbrojného preukazu a príslušných kategórií zbraní podrobiť sa psychologickému vyšetreniu u klinického psychológa.

4. V § 17 ods. 2 písm. b) sa za slovo „spôsobilosti“ vkladajú slová „a psychologický posudok o psychickej spôsobilosti“ .
5. § 20 vrátane nadpisu znie:

„§ 20

Zdravotná spôsobilosť a psychická spôsobilosť

(1) Zdravotnou spôsobilosťou sa rozumie telesná schopnosť a duševná schopnosť držať alebo nosiť zbraň a strelivo. Psychickou spôsobilosťou sa rozumie schopnosť držať alebo nosiť zbraň a strelivo bez zníženia, narušenia alebo obmedzenia psychických schopností.

(2) Zdravotná spôsobilosť žiadateľa o vydanie zbrojného preukazu a držiteľa zbrojného preukazu držať alebo nosiť zbraň a strelivo sa preukazuje lekárskeho posudkom o zdravotnej spôsobilosti, ktorý vydáva na základe výsledku lekárskej prehliadky lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť pre dospelých alebo lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť pre deti a dorast (ďalej len „posudzujúci lekár“).

(3) Psychická spôsobilosť žiadateľa o vydanie zbrojného preukazu a držiteľa zbrojného preukazu držať alebo nosiť zbraň a strelivo sa preukazuje psychologickým posudkom o psychickej spôsobilosti, ktorý vydáva na základe výsledku psychologického vyšetrenia klinický psychológ (ďalej len „posudzujúci psychológ“).

(4) Lekár alebo psychológ, ktorý zistí alebo nadobudne dôvodné podozrenie, že držiteľ zbrojného preukazu trpí chorobou, vadou alebo stavom, ktoré vylučujú alebo obmedzujú držanie alebo nosenie zbrane a streliva, poučí ho o tejto skutočnosti a bezodkladne ju oznámi posudzujúcemu lekárovi, ktorý je príslušný na vydanie lekárskeho posudku o zdravotnej spôsobilosti alebo posudzujúcemu psychológovi, ktorý je príslušný na vydanie psychologického posudku o psychickej spôsobilosti.

(5) Ak posudzujúci lekár pri lekárskej prehliadke zistí zmenu zdravotnej spôsobilosti, je povinný najneskôr do piatich pracovných dní odo dňa vykonania lekárskej prehliadky oznámiť túto skutočnosť policajnému útvaru. Ak posudzujúci psychológ pri psychologickom vyšetrení zistí zmenu psychickej spôsobilosti, je povinný najneskôr do piatich pracovných dní odo dňa vykonania psychologického vyšetrenia oznámiť túto skutočnosť policajnému útvaru.

(6) V prípadoch uvedených v odseku 4 je držiteľ zbrojného preukazu povinný dostaviť sa na výzvu posudzujúceho lekára alebo posudzujúceho psychológa v určenej lehote k posudzujúcemu lekárovi alebo posudzujúcemu psychológovi a podrobiť sa potrebnému vyšetreniu. Ak sa držiteľ zbrojného preukazu nemôže dostaviť zo závažných dôvodov na vyšetrenie, musí tak urobiť najneskôr do siedmich dní odo dňa, keď pominuli závažné dôvody. Ak sa držiteľ zbrojného preukazu na vyšetrenie nedostaví, posudzujúci lekár alebo posudzujúci psychológ túto skutočnosť bezodkladne oznámi policajnému útvaru.

(7) Ak vznikne odôvodnená pochybnosť o zdravotnej spôsobilosti alebo psychickej spôsobilosti držiteľa zbrojného preukazu, policajný útvar, ktorý vydal zbrojný preukaz, je oprávnený od neho požadovať v určenej lehote predloženie nového lekárskeho posudku alebo nového psychologického posudku; ak tak neurobí, má sa za to, že stratil zdravotnú spôsobilosť alebo psychickú spôsobilosť.

(8) Postup pri posudzovaní zdravotnej spôsobilosti a psychickej spôsobilosti na držanie alebo nosenie zbraní a streliva a náležitosti lekárskeho posudku a psychologického posudku ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky.“.

Novela zavádza povinnosť držiteľov ZP ako aj žiadateľov o ZP, podrobiť sa psychologickému vyšetreniu u klinického psychológa za účelom posúdenia psychickej spôsobilosti. Zavádza tiež povinnosť lekárov a psychológov informovať policajný útvar o možnej zmene zdravotného stavu, ktorý by vylučoval spôsobilosť nosiť alebo držať zbraň a strelivo.

Podstatným nedostatkom ods. 4 a ods. 6 tohto ustanovenia novely je fakt, že lekár alebo psychológ vôbec nemusia disponovať informáciou o tom, že občan je držiteľom ZP, alebo kto je jeho posudzujúcim psychológom.

Ods. 7 tohto ustanovenia novely, umožňuje v prípade bližšie nešpecifikovaných pochybností podrobiť držiteľa ZP opakovanému testovaniu na zistenie psychickej spôsobilosti. Predmetné ustanovenie je vágne a necháva priestory na šikanózný výklad pojmu „odôvodnená pochybnosť“ zo strany policajného útvaru, navyše nie je stanovená presná lehota na predloženie nového lekárskeho posudku, čo je dôležité v záujme právnej istoty, keďže uvedené ustanovenie v poslednej vete pri nesplnení tejto povinnosti prezumuje nevyvrátiteľnú právnu domnienku straty zdravotnej alebo psychickej spôsobilosti.

Spôsob, akým sa bude testovanie vykonávať určí všeobecne záväzný právny predpis Ministerstva zdravotníctva, preto je možné, že doteraz absolvované psychologické testy nebudú spĺňať všetky požadované náležitosti podľa nového vykonávacieho predpisu k novele, a z uvedeného dôvodu nabádame strelcov, aby pred jeho účinnosťou neabsolvovali požadované psychologické vyšetrenia.

Novela aplikuje v rámci predmetného psychologického posudkového konania princíp jednoinštančnosti konania, teda bež možnosti akéhokoľvek opravného prostriedku voči verdiktu klinického psychológa, nevenuje sa problematike kontrolných psychologických posudkov, čo predstavuje vážny zásah do právnej istoty občanov, zákon taktiež neošetruje situáciu konfliktu dvoch, prípadne viacerých psychologických posudkov, v prípade, ak občan predmetné kontrolné vyšetrenie absolvuje. V prípade, že PZ SR na základe nálezu psychologického vyšetrenia rozhodne o nevydaní zbrojného preukazu prípadne o zániku jeho platnosti, občan bude môcť využiť riadny opravný prostriedok v správnom konaní.

6. V § 23 sa na konci pripája táto veta: „Platnosť zbrojného preukazu držiteľa, ktorý si podal v lehote podľa § 24 ods. 1 žiadosť o vydanie nového zbrojného preukazu a o ktorej nebolo rozhodnuté do uplynutia doby platnosti predchádzajúceho zbrojného preukazu, sa predlžuje až do právoplatného rozhodnutia o vydaní nového zbrojného preukazu.“.

Toto ustanovenie zachováva platnosť ZP až do vydania rozhodnutia o vydaní nového ZP. Ide najmä o situácie, keď žiadateľovi uplynula platnosť starého ZP a nový mu zatiaľ nebol vydaný, odpadá tak problém s neplatným ZP a povinnosť uschovávať zbrane na policajnom útvaru do vydania nového ZP.

7. V § 24 odsek 2 znie:

„(2) Na konanie o vydaní nového zbrojného preukazu sa primerane vzťahujú § 16 až 20 s tým, že sa preukázanie odbornej spôsobilosti a psychickej spôsobilosti nevyžaduje, ak tento zákon neustanovuje inak. V konaní o vydaní nového zbrojného preukazu policajný útvar hodnotí zdravotnú spôsobilosť držať alebo nosiť zbraň a strelivo, bezúhonnosť a spoľahlivosť žiadateľa o vydanie nového zbrojného preukazu a odôvodnenie potreby naďalej držať alebo nosiť zbraň a strelivo. V konaní o vydaní nového zbrojného preukazu držiteľovi skupiny A zbrojného preukazu alebo držiteľovi skupiny C zbrojného preukazu, ktorý má vydaný zbrojný preukaz na výkon

zamestnania, policajný útvar hodnotí aj psychickú spôsobilosť držať alebo nosiť zbraň a strelivo.“.

V uvedenom ustanovení je zakotvená povinnosť pre držiteľov ZP skupín A a C preukazovať sa pri vydávaní nového ZP potvrdením o psychickej spôsobilosti. De facto je to povinnosť držiteľov ZP skupiny A a C absolvovať psychotesty každých 10 rokov.

8. V § 26 ods. 1 písm. b) sa na konci pripájajú tieto slová: „alebo psychickú spôsobilosť.“.
9. V § 28 ods. 1 písm. d) sa na konci vypúšťa čiarka a pripájajú sa tieto slová: „a držiteľ zbrane kategórie A uvedenej v § 4 ods. 2 písm. b) alebo zbrane kategórie B uvedenej v § 5 ods. 1 písm. f) aj doklad o psychickej spôsobilosti držať alebo nosiť zbraň a strelivo nie starší ako desať rokov,“.

Nové znenie zakotvuje okrem predošlých povinností držiteľa ZP predložiť na výzvu policajného útvaru doklad o psychickej spôsobilosti nie starší ako 10 rokov, v prípade, že držiteľ ZP je vlastníkom samočinnej zbrane kategórie A alebo vlastníkom samonabíjacej zbrane kategórie B konštrukčne odvodenej alebo upravenej zo samočinnej zbrane.

10. V § 28 ods. 1 písm. f) sa na konci vypúšťa čiarka a pripájajú sa tieto slová: „a držiteľ zbrane kategórie A uvedenej v § 4 ods. 2 písm. b) alebo zbrane kategórie B uvedenej v § 5 ods. 1 písm. f) aj doklad o psychickej spôsobilosti držať alebo nosiť zbraň a strelivo nie starší ako desať rokov,“.

Vlastník samočinnej zbrane kat. A alebo vlastník samonabíjacej zbrane kategórie B konštrukčne odvodenej alebo upravenej zo samočinnej zbrane je povinný mať pri manipulácii so zbraňou vždy pri sebe okrem zbrojného preukazu a preukazu zbrane aj potvrdenie o psychickej spôsobilosti.

11. V § 28 ods. 1 písm. l) sa slová „spoľahlivosti alebo zdravotnej spôsobilosti“ nahrádzajú slovami „spoľahlivosti, zdravotnej spôsobilosti alebo psychickej spôsobilosti“.
12. V § 28 sa odsek 1 dopĺňa písmenami o) a p), ktoré znejú:
 - „o) odovzdať neplatný zbrojný preukaz a preukaz zbrane policajnému útvaru, ktorý zbrojný preukaz vydal, do siedmich dní odo dňa zániku jeho platnosti podľa § 25 ods. 1 písm. a), c) až f),
 - p) dostaviť sa na výzvu policajného útvaru na vybavenie záležitostí týkajúcich sa úseku zbraní a streliva.“.

Novela stanovuje povinnosti držiteľa ZP odovzdať neplatný ZP policajnému útvaru, ktorý ho vydal do 7 dní od zániku jeho platnosti a povinnosť dostaviť sa na výzvu policajného útvaru na vybavenie záležitostí, vybavenie „záležitostí týkajúcich sa úseku zbraní a streliva“ – predmetný pojem je vágny a ponecháva priestor na ďalšie šikanózne konanie zo strany príslušných policajných útvarov.

De facto to pre držiteľa ZP znamená povinnosť dostaviť sa na výzvu pod hrozbou sankcie na príslušné oddelenie PZ.

Písm. o) tohto ustanovenia novely neupravuje situáciu, keď zo závažných dôvodov nie je možné odovzdať neplatný zbrojný preukaz v lehote 7 dní od zániku jeho platnosti. Detto v ust. § 28a zákona absentuje ustanovenie o dodatočnej lehote na oznámenie zániku členstva, odkedy pominuli závažné prekážky.

13. V § 28 sa odsek 2 dopĺňa písmenom h), ktoré znie:
„h) znaleckého posúdenia alebo kontroly zbrane policajným útvarom.“.

Novela dopĺňa oprávnenie držiteľov ZP skupín B, C, D, E a F prepravovať zbraň aj za účelom znaleckého posúdenia alebo kontroly zbrane policajným útvarom.

14. § 28 sa dopĺňa odsekom 5, ktorý znie:
„(5) Držiteľ zbrane kategórie A uvedenej v § 4 ods. 2 písm. b) alebo zbrane kategórie B uvedenej v § 5 ods. 1 písm. f) je povinný každých desať rokov podrobiť sa posúdeniu psychickej spôsobilosti podľa § 20 ods. 3; nesplnenie tejto povinnosti sa považuje za stratu psychickej spôsobilosti.“.

Ustanovenie stanovuje povinnosť pre držiteľov samočinných zbraní a samonabíjajúcich zbraní konštrukčne odvodených alebo upravených zo samočinných podrobovať sa v pravidelných 10 ročných cykloch psychologickému vyšetreniu. Upozorňujeme na skutočnosť, že uvedené ustanovenie pri nesplnení tejto povinnosti prezumuje nevyvrátiteľnú právnu domnienku straty psychickej spôsobilosti.

15. Za § 28 sa vkladá § 28a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 28a
Povinnosť streleckej organizácie

Strelecká organizácia je povinná oznámiť policajnému útvaru zánik členstva osoby, ktorej vydala potvrdenie podľa § 17 ods. 2 písm. d), do siedmich dní odo dňa zániku členstva.“.

Toto ustanovenie stanovuje povinnosť streleckého klubu alebo organizácie nahlásiť policajnému útvaru zánik členstva. To má dopad hlavne na držiteľov ZP skupiny E a na všetky zbrane, ktoré má držiteľ ZP zapísané na skupinu E.

16. V § 34 ods. 3 posledná veta znie: „Držiteľ zbrojnej licencie smie uzatvárať zmluvu na diaľku, ktorej predmetom je nákup a predaj zbrane inej ako zbrane kategórie D, streliva iného ako pre zbraň kategórie D a hlavných častí a súčastí zbrane inej ako zbrane kategórie D, len s iným držiteľom zbrojnej licencie alebo inou osobou, ktorá je oprávnená v rámci svojej podnikateľskej činnosti na nákup a predaj zbraní a streliva.“.

Ustanovenie je čiastočný návrat do stavu pred účinnosťou predposlednej novely, ktorá nadobudla účinnosť v lete 2010. Zavádza opätovnú možnosť pre držiteľov zbrojnej licencie predávať najmä airsoftové, painballové a ostatné zbrane kat. D a ich hlavné časti a súčasti prostredníctvom internetu aj nedoručiteľom zbrojnej licencie, alebo takéto zbrane od nich nakupovať.

17. V § 38 ods. 1 sa na konci pripájajú tieto slová: „alebo za účelom overenia technického stavu zbrane kategórie B uvedenej v § 5 ods. 1 písmeno f).“.

Nová povinnosť pre držiteľov samonabíjacích zbraní, ktoré sú konštrukčne odvodené alebo upravené zo samočinných zbraní, predložiť ich na overenie technického stavu autorizovanej osobe do 60 dní od výzvy policajného útvaru.

18. § 67 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Orgán dozoru je povinný vykonať kontrolu bezpečného uloženia zbrane a streliva u držiteľa zbrane kategórie A a držiteľa zbrojnej licencie aspoň raz za dva roky.“.

Novela prináša presne stanovený časový interval, v ktorom je orgán dozoru povinný vykonať kontrolu bezpečného uloženia zbrane u držiteľa zbrane kat. A a držiteľa zbrojnej licencie.

19. Za § 72c sa vkladá § 72d, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 72d

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. mája 2011

(1) Držiteľ zbrane kategórie A uvedenej v § 4 ods. 2 písm. b) alebo kategórie B uvedenej v § 5 ods. 1 písm. f) je povinný prvýkrát podrobiť sa posúdeniu psychickej spôsobilosti podľa § 20 ods. 3 do 30. apríla 2012; nesplnenie tejto povinnosti sa považuje za stratu psychickej spôsobilosti.

Ustanovenie stanovuje povinnosť držiteľa samočinnnej zbrane a držiteľa samonabíjacej zbrane, ktorá je konštrukčne odvodená alebo upravená zo samočinnnej zbrane, prvýkrát sa podrobiť psychologickému vyšetreniu do 30.04.2012. Upozorňujeme na skutočnosť, že uvedené ustanovenie pri nesplnení tejto povinnosti prezumuje nevyvrátiteľnú právnu domnienku straty psychickej spôsobilosti ktorá je dôvod na odňatie ZP.

Držiteľ samočinnnej zbrane a držiteľ samonabíjacej zbrane, ktorá je konštrukčne odvodená alebo upravená zo samočinnnej zbrane sa teda pod hrozbou zániku platnosti zbrojného preukazu v dôsledku prezumovanej nenávratnej straty psychickej spôsobilosti bude musieť podrobiť skúmaniu svojej psychickej spôsobilosti. Vykonávací predpis ohľadne podmienok skúmania psychickej spôsobilosti vydá Ministerstvo zdravotníctva SR, pričom jeho obsah ku dňu redakcie tohto textu (5.5.2011) nebol známy. Máme za to, že posudok o psychickej spôsobilosti žiadateľa bude musieť byť v súlade s požiadavkami

vykonávacieho predpisu. Keďže obsah vykonávacieho predpisu nateraz nie je známy, nie je možné potvrdiť, či posudky o psychickej spôsobilosti vyhotovené pred zverejnením predpisu budú dostatočne korešpondovať s jeho požiadavkami a či budú takéto skoršie posudky akceptované.

K povinnosť podrobiť sa vyšetreniu vid' aj komentár k bodu 1.

(2) Držiteľ skupiny B, D, E alebo F zbrojného preukazu, alebo držiteľ skupiny C zbrojného preukazu, ktorý má vydaný zbrojný preukaz na výkon oprávnenia podľa osobitného predpisu, ktorý sa do 30. apríla 2011 nepodrobil psychologickému vyšetreniu v súvislosti s vydaním zbrojného preukazu, nového zbrojného preukazu alebo v súvislosti s preskúmaním zdravotnej spôsobilosti držať alebo nosiť zbraň a strelivo, je povinný pri vydaní nového zbrojného preukazu podrobiť sa posúdeniu psychickej spôsobilosti podľa § 20 ods. 3; to neplatí pre osobu, ktorá v čase podania žiadosti dosiahla 62 rokov.“.

Povinnosť pre držiteľov ZP skupín B, C, D, E a F, mladších ako 62 rokov podrobiť sa psychologickému vyšetreniu aspoň raz v živote – pri vydaní nového zbrojného preukazu, ak sa mu pri vydávaní ZP, nového ZP, alebo pri preskúšaní zdravotnej spôsobilosti nepodrobil do 30.04.2011.

Držitelia skupín A a C zbrojného preukazu, majú povinnosť sa periodicky podrobovať psychotestom každých 10 rokov ich psychická spôsobilosť sa hodnotí vždy pri predlžovaní platnosti zbrojného preukazu.

Ak je držiteľ ZP zároveň držiteľ samočinnej zbrane, alebo samonabíjacej zbrane, ktorá je konštrukčne odvodená alebo upravená zo samočinnej, má povinnosť podrobovať sa psychologickému vyšetreniu každých 10 rokov, a to bez ohľadu na vek.

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. mája 2011.